

9. Сухонос С.Л. Функціонування ринку страхових послуг України в умовах кризових явищ в економіці : автореферат дис.. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: спец. 08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит» / Світлана Сухонос. – Ірпінь.: Нац. універ. ДПС України, 2012. – 18 с.
10. Жабинець О.Й. Перестрахування як один із індикаторів фінансової безпеки ринку страхових послуг / О.Й. Жабинець // Науковий вісник НЛТУ України: зб. Наук.-техн. Праць. – Львів: РВВ НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.12. – С. 187-192.

***Summary.** In the article certainly economic essence and the existent methodical going is analysed near determination of financial safety, the internal and external factors of financial safety of insurance market are selected, practical recommendations are offered in relation to providing and increase of financial strength of domestic insurance market security.*

***Key words:** financial safety of insurance market, factors of safety, indicators of safety, indicators of crisis of market of insurance services.*

УДК 330.341

***Радченко Л.П.,** к.е.н., доцент Харківського національного педагогічного університету імені Г.С.Сковороди*

СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Аналізується вплив інноваційної підприємницької діяльності на забезпечення економічного зростання. З'ясовується необхідність врахування світових тенденцій щодо розвитку інноваційної підприємницької діяльності та використання стимулюючих засобів для її активізації в національній економіці України.

***Ключові слова:** інноваційний розвиток, інноваційна підприємницька діяльність, економічне зростання, стимулювання інноваційного розвитку.*

Постановка проблеми. Розвиток національних економік провідних економічно розвинутих країн світу та країн, яким в сучасних умовах за достатньо короткий час вдалося створити конкурентоспроможну економіку, свідчить про те, що такі досягнення можливі за умов використання інноваційної моделі. Відновлення економічного зростання після останньої світової фінансової та економічної кризи в більшості країн світу пов'язується з інноваційними процесами. Активізація підприємницької діяльності для забезпечення сталого економічного зростання, особливо інноваційного розвитку, потребує посилення ефективності державного регулювання і удосконалення системи стимулюючих засобів, що є важливим для реалізації потенційних можливостей України.

Аналіз актуальних досліджень. Теоретичні та практичні проблеми інноваційного розвитку, активізації підприємницької діяльності та її впливу на забезпечення економічного зростання розглядали і аналізують в наш час багато закордонних і вітчизняних вчених. Серед них Дж.Б'юкенен, Дж.Гелбрейт, Д.Белл, Г.Клейнер, Л.Нельсон, П.Ромер, А.Сен, Й.Шумпетер, І.Бондар, О.Боков, Н.Вишневська, В.Геєць, А.Гальчинський, А.Гриценко, О.Грішнова, Т.Кір'ян, А.Колот, Е.Лібанова, Л.Лісогор, І.Лукінов, Л.Федулова та інші. Подальші дослідження необхідно спрямувати на пошук можливостей для сприяння сталому соціально-економічному розвитку.

Метою даної статті є аналіз впливу інноваційної підприємницької діяльності на забезпечення економічного зростання та визначення засобів посилення її стимулювання для підвищення конкурентоспроможності економіки України.

Виклад основного матеріалу. Інноваційний розвиток національної економіки має стати основним шляхом для подолання величезного технологічного відставання України від економічно розвинутих країн. Про наявність такого відставання свідчить низький рівень конкурентоспроможності національної економіки України. Саме в конкурентоспроможності економіки, що означає здатність країни виробляти товари і послуги, які відповідають вимогам міжнародних ринків, реалізується можливість підвищувати протягом тривалого часу реальні доходи населення. За даними Всесвітнього Економічного Форуму про рейтинг національних економік за індексом глобальної конкурентоспроможності (GCI) в 2010-2011 рр., який є інтегральним показником порівняльної конкурентоспроможності країн, Україна посіла 89 місце серед 139 країн світу, знизивши свої позиції за останні роки, оскільки в 2005 р. це було 64 місце. Попереду України Албанія – 88 місце, а за Україною Гамбія – 90 місце [7, с.43]. За показниками Європейського інноваційного індексу, Україна входить до четвертої, останньої, групи з назвою «країни, що рухаються навздогін» [6, с.10]. З метою підвищення рівня конкурентоспроможності національної економіки необхідно створити умови для стабільного розвитку бізнесу на підставі застосування інноваційної моделі, забезпечити прозорий механізм захисту конкуренції, зниження корупції, удосконалення корпоративного управління, значного посилення впливу стимулюючих чинників на інноваційну підприємницьку діяльність.

Не зважаючи на проголошену необхідність реалізації стратегії та програм інноваційного розвитку і модернізації економіки, в Україні майже 95 % вітчизняної продукції належать до виробництв третього і четвертого технологічних укладів, а зростання ВВП за рахунок введення нових технологій оцінюється всього у 0,7 – 1 %. Про обмеження в українській економіці інноваційних форм розвитку свідчить те, що частка підприємств, які впроваджують інновації, становить всього 12-14 %, тобто в 3-4 рази менше, ніж в розвинутих країнах. Наукоємність промислового виробництва дорівнює 0,3 %, що на порядок нижче від світового рівня. [2, с.46; 3; 4; 6, с.9].

Відповідно до законодавства та державних програм інноваційного розвитку в Україні передбачені певні форми стимулювання інноваційної діяльності, однак існуюча практика їх реалізації є недостатньо ефективною. Активізації інноваційної підприємницької діяльності повинні сприяти розвиток і удосконалення системи її стимулювання. Важливе значення має державна підтримка інноваційної діяльності, особливо підприємств у авангардних галузях науково-технологічного прогресу, через надання податкових преференцій. Наприклад, в ІТ-індустрії України працює 3292 підприємства, в останні роки цей сектор економіки демонструє високі темпи зростання – майже 30 % щорічно. Створення конкурентних податкових умов в індустрії програмної продукції, за розрахунками Державного агентства з питань науки, інновацій та інформатизації України, зможе прискорити темпи її розвитку на 40-45 % та сприяти виникненню близько 20 тис. нових робочих місць щорічно. На цій підставі до 2015 р. частка індустрії програмної продукції у ВВП може досягти 2-3 %, що буде відповідати реалізації структурної модернізації української економіки [1].

Особливого значення набуває удосконалення засобів стимулювання інноваційної діяльності на рівні підприємств, оскільки саме там здійснюється інноваційна діяльність персоналу, яка спрямована на подання нових ідей та розробок, що приводять до виготовлення якісно нового продукту, нових технологій, техніки, до використання інформації, знань тощо. На підприємствах інноваційна діяльність персоналу є вищим рівнем інтелектуальної активності та визнається креативною. До інноваційної діяльності фахівців підприємницьких структур спонукають як матеріальні, так і не менш

важливі нематеріальні чинники, що потребує використання передового світового досвіду. Заслугує уваги стосовно матеріальних стимулів політика щедрої винагороди за ініціативу, що здійснює потужний вплив на постійне зростання інноваційного процесу у компаніях США. В передових структурах отримують винагороду навіть працівники – інноватори, чий розробки через об'єктивні причини не можуть бути впровадженими, або інноваторам надаються субсидії для здійснення власного проекту. Цікавим є досвід Бельгії, Великобританії, Франції, Німеччини, Італії щодо функціонування преміальних фондів за розробку і випуск нової продукції, розміри яких залежать від приросту продажів цієї продукції та її частки в загальному обсязі виробництва [5, с.64]. Заохоченню інноваторів до творчої діяльності сприяють також використання в цих країнах нематеріальних стимулів: програм освітньо-професійного розвитку персоналу, залучення працівників до різних форм участі в управлінні виробництвом, що націлено на реалізацію потреб у самореалізації.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Інноваційний розвиток національної економіки України має бути основою для сталого економічного зростання. У зв'язку з цим у державній політиці необхідно врахувати та здійснити: цілеспрямоване стратегічне стимулювання інноваційної активності для внутрішніх господарських суб'єктів, особливо з наукомістким виробництвом, і покращити інвестиційний клімат для іноземних інвесторів; активно підтримувати з боку держави в інвестиційному процесі пріоритетний розвиток вищих технологічних укладів економіки; сприяти комерціалізації наукових результатів шляхом створення умов для ефективного партнерства державного і підприємницького секторів в інноваційній сфері; розширити можливості застосування податкових пільг, кредитування для підприємств, що здійснюють інноваційну діяльність; посилити мотивацію працівників підприємств до інноваційної діяльності через збагачення та удосконалення як матеріальних, так і нематеріальних форм і засобів стимулювання. Застосування названих напрямів підтримки інноваційної підприємницької діяльності повинні сприяти модернізації та підвищенню конкурентоспроможності національної економіки.

Список використаних джерел

1. Держінформнауки: Розвиток індустрії програмної продукції... – Електронний ресурс: <http://www.dknii.gov.ua/2010-09-27-06-54-32/105-2012-/1041-2013-03-12-20-51-17>
2. Єщенко П., Арсеєнко А. Відновлення соціально-економічного розвитку – пріоритет номер один у світі та в Україні // Економіка України. – 2012. – № 1. – С.36-50.
3. Інноваційна активність. Впровадження інновацій на промислових підприємствах – Електронний ресурс: <http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Модернізація України – наш стратегічний вибір : Щорічне Послання Президента України до Верховної Ради України. – К., 2011. – 416 с. – Електронна версія: <http://www.president.gov.ua>
5. Червинська Л. Стимулювання інноваційної діяльності персоналу // Економіка України – 2011. – № 6. – С. 59-65.
6. Шнипко О.С. Інноваційно-технологічне оновлення економіки як показник цивілізаційної успішності країни //Фінанси України – 2011.- № 8. – С.3-14.
7. The Global Competitiveness Report 2010–2011. World Economic Forum . Geneva, Switzerland 2010. – 510 с. – Електронний ресурс: <http://www.weforum.org>

Summary. *Analyze the influence of innovative business activities on economic growth. It turns out the need to consider global trends in the development of innovative business and use stimulus funds for its activation in the national economy of Ukraine.*

Key words: *Innovative development, innovative entrepreneurial activities, economic growth, stimulating of innovation.*